

פאליקה

מאת רובין האודן

הלהט כתיאטרון

זוכה פרס ישראל

הבימה
התיאטרון הלאומי

פאליקה

מאת רובין האודן

(בהוקרה לז'ורז' פיידו)

תרגום: ירון פריד
בימוי: אלון אופיר
עיצוב תפאורה: אלכסנדרה נרדי
עיצוב תלבושות: ילנה קלריך
מוסיקה: מיכאל גוטליב
תאורה: מאיר אלון

מנהלת הפקה והצגה: יעל פורת
עוזרת בימאי: רותי גפן

תודות לגיא אלקיים על הייעוץ בצרפתית
לפלורנס בלוך על הדרכת צרפתית

נגנים בהקלטות: פסנתר וקלידים: מיכאל גוטליב,
חצוצרה: ארתור קרסנובייב, סקסופונים: מתן צפניצקי,
כינור: אבירם עוזי, מיקס: אריק אביגדור וסשה דולגוב

הוקלט באולפנו של מיכאל גוטליב ובאולפן הבימה,
2014 ספטמבר

תכניה: רות טון מנדלסון, רמי סמו
צילום בחזרות: ז'ראר אלון
עיצוב גרפי: נוטלסטודיו
עיצוב שער: CREATIVE • לון • פאר

משתתפים:

קלאריס, לונדונית אטרקטיבית - איילת חבינסון
רוג'ר, בעלה - נתי רביץ
דייזי, חברתה הטובה - טלי אורן
ובר, המאהב הצרפתי - רוי מילר/יואב דונט
בוב, בעלה של דייזי - קובי מאור
רודני, מעצב פנים אופנתי - עמי סמולרצ'יק

המחזה

במהלך סוף שבוע, קלאריס מזמינה שני גברים לביתה, היות ובעלה עומד לצאת לנסיעת עסקים מוחץ לעיר. אחד מהם הוא המאהב הצרפתי שלה, והשני, הוא מעצב הפנים שהזמינה בניגוד לרצון בעלה, כדי לעצב את ביתם מחדש. קלאריס מבינה שהיא לא היחידה עם תכניות רומנטיות לסוף השבוע לאחר שהיא מאזינה לשיחת טלפון של בעלה עם חברתה. וכך, פליטת פה קטנה אחת, מצליחה להרוס סוף שבוע שתוכנן בקפידה זמן רב. סדרה של מאהבים מגיעים לבית הזוג הנשוי ותכניות מתמוטטות כמגדל קלפים בשורה של אי-הבנות קומיות.

הצגה ראשונה: 6 באוקטובר, 2014 אולם רובינא | משך הצגה: שעה וארבעים, ללא הפסקה

The Play

During a weekend, Claris invites two men to her house, as her husband is about to be out of town on a business trip. One of them is her French lover, and the other is an interior designer she hired against her husband's wishes to remodel their house. After listening to a phone call between her husband and her friend, Claris realizes she is not the only one with romantic plans for the weekend. And so, a small slip of the tongue destroys a carefully planned weekend. A series of lovers at the married couple's house and plans collapse in a series of comical misunderstandings.

Opening: 6 October, 2014, The Rovina Theatre
Length: 1 hour 40 minutes, with no interval

A SURFEIT OF LOVERS / PANIC

A Comedy by Robin Hawdon
(with acknowledgements to Georges Feydeau)

Translated by **Yaron Frid**
Directed by **Alon Ophir**
Sets by **Alexandra Nardi**
Costumes by **Elena Kelrich**
Music by **Michael Gottlieb**
Lighting by **Meir Allon**

The Cast:

Clarice, attractive London wife -
Ayelet Robinson

Roger her husband -
Nati Ravitz

Daisie her best friend -
Tali Oren

Robert her french lover -
Roi Miller/Yoav Donat

Bob, Daisie's husband -
Kobi Maor

Rodney, fashionable interior designer -
Ami Smolarchik

Production Manager: **Yael Porat**
Assistant Director: **Ruthi Geffen**

Musicians in recording: Piano and keyboards -
Michael Gottlieb

Trumpet - **Arthur Krasnobaev**,

Alto and Baritone saxophone - **Matan Chapnizky**

Violin - **Aviram Uzi**, Mix -

Arik Avigdor & Sasha Dolgov

Programme Editors:

Ruth Tonn Mendelson, Rami Semo

Photos in rehearsals: **Gerard Allon**

Graphic Design: **Nutelstudio**

רובין האודן (מחזה)

בין המחזות שכתב: "חתונה מושלמת", "ריקוד האסם" (ת. המסטד, לונדון), "הסוד" (פסטיבל זלצבורג), "הגיבור" (פסטיבל אדינבורו), "משחק חיזור" (ת. אפולו, לונדון). הועלה ב-30 ארצות ברחבי העולם, "יש מלון קטן" (הועלה בגרמניה, צרפת וסקנדינביה), המחזמר "אנשים" (ת. אורנג'טרי בריצ'מונד ות. רויאל בוינדזור), "דירת יום ההולדת" (הועלה ברחבי אירופה), "השדים האלה" - עיבוד לספרו של קינגסלי איימיס, "נקמה" (הועלה באנגליה וברחבי

ראיון קצר עם המחזאי:

מה מעורר אותך לכתוב?
הרצון לשחק את תפקיד אלוהים והשמחה שביצירת עולמות חדשים.

ספר לנו על תהליך העבודה שלך?
אני כותב בעיקר בבקרים, במרפסת או ליד חלון פתוח ממנו נכנסים אור ואוויר בשפע. לדעתי המוח האנושי צריך לעבוד גם בתת מודע ולכן את שעות אחר הצהריים אני מפנה לתחביבים אחרים שלי כמו שחייה ומשחק גולף.

האם אתה מקשיב לדמויות שלך או מדבר איתן?
אני צריך שלכל דמות יהיה נושא וסיפור עם התחלה, אמצע וסוף. הדמויות שבחרתי לוקחות אותי למסע הזה שתלוי אך ורק בהן.

איזו עצה היית נותן למחזאים אחרים?
לשנות, לשנות, לשנות, להרחיב, להרחיב ולהרחיב, לפשט, לפשט, לפשט...

פאניקה (התפרצויות של הר-געש)

בסוף המערכה הראשונה. אבל אם הרעיון הראשוני יצליח – אם התמורות המתמטיות ימשיכו להיבנות אחת על גבי השנייה – אז המחזה כמו "כותב את עצמו", צובר מהירות כמו רכבת דוהרת, מעמיס טעות על גבי טעות, בלבול על גבי בלבול, בעוד המחזאי פשוט מחזיק חזק במעקה, בניסיון להשאיר את הרכבת על הפסים עד שלבסוף יגמר לה הקיסור באיזשהו יעד רחוק, במפגן ניצוצות סופי עם זעקות הקלה מהנוסעים.

סוד המשיכה החזקה של הפארסה הוא שהיא מגלמת את הבלבול של המין האנושי כשהוא נלקח לגבולות הקיצוניות האולטימטיביות. הדמויות בפארסה מייצגות את כולנו, ואנו יכולים להזדהות עם הדילמות שלהן. בפארסה הכל חייב לזוז מהר מאד בכדי שאנחנו כקהל לא נספיק לעצור ולתהות יותר מידי על הסבירות האמתית או ההיגיון של האירועים – אלא רק שכל זה יכול היה לקרות בסייטם הגדולים ביותר שלנו, ושנחנו יכולנו לחוות בדיוק את אותו דבר אלמלא רצון האל והמזל.

נכתב ע"י המחזאי רובין האודן, לתכניית ההצגה

אני מניח, שכמו רוב המחזאים הפעילים בתחום, אני מוצא את עצמי שוב ושוב נקרע בין הרצון לכתוב על נושאים רציניים שמעניינים אותי או נוגעים לי בשעה זו, לבין הצורך ליצור משהו עם עתיד לכללי שישלם את המשכנתא. מאז הצלחתי המסחרית הראשונה ("משחק החיזור"), מצאתי את עצמי בין כתיבת מחזות די רציניים על נושאים הקרובים לליבי – שאם אני בר מזל יופקו בפסטיבלי תיאטרון או בתיאטראות לא מסחריים קטנים שיכניסו לי מספיק כסף על מנת לשלם עבור חופשה קצרה ולא הרבה יותר – לבין כתיבת מחזות הרבה יותר מסחריים כמו "פאניקה".

זאת לא כדי לומר שאינני חש סיפוק רב מכתיבת מחזות אלו, מכיוון שאני כן. סיפוק ענק. האתגר עם פארסה הוא קודם כל למצוא את סיטואציית הפתיחה המשמלת, הדילמה הראשונית, אי-ההבנה, או רגע הטעות האנושית שמשם ינבע כל הבלבול העתידי ושייתן ליצירה את התנופה שתניע אותה במשך השעתיים הבאות. איש אינו יודע בהתחלה אם הרעיון הראשוני הזה יהיה מספיק טוב. אם הוא יצליח לייצר מספיק אפשרויות להחזקת התווה ובוהו עד רדת המסך האחרון, או שמא יגמרו כל ההשלכות האפשריות כבר

מודעה להצגה
"אני לא בוגדת בבעלי"
מאת ז'ורז' פיידו

איש מחליק על קליפת בננה - זה מצחיק?

שאלה טובה. את האיש עצמו זה לא ממש מצחיק, אבל הצופים בו מוצאים את עצמם צוחקים, אפילו בעל כורחם ובניגוד לרצונם. לראייה כל סרטוני התינוקות נופלים/כלבים טובעים/רקדנים מתנגשים בקיר/אצנים נתקלים בעמוד וכיוצא באלה. כך היה מאז ומתמיד, ואוהדי הפארסה, שמיד נעמוד על טיבה כסוגה תיאטרונת, טוענים שהיא מהווה למעשה את תמצית התיאטרון. נקודת המוצא של הפארסה, הנשענת על פעולה פיזית ותנועה (מבולבלת) בחלל (המוטרף) יותר מאשר על פלפולי מילים, היא גופו של השחקן. וכמו במקרה של קליפת הבננה, הקהל צוחק בסופו של דבר ממר גורלן של דמויות חסרות מזל הנתונות במצוקה ומידרדרות במהירות למצב של ייאוש קיומי. ומה הוא ייאוש קיומי אם לא בסיס כל הדרמות כולן? לעתים אנחנו חרדים לגורל הדמויות, מה שמבהיר לנו בדיעבד שגם פאניקה זה מצחיק.

סקס - זה מצחיק?

הסקס בפארסות נותר תמיד בגדר משאלת לב (וגוף) בלתי ממומשת בעליל, מאחר שהחוק הראשון בז'אנר ואולי גם בחיים עצמם, הוא: כל מה שיכול להשתבש אכן ישתבש. כל האנשים הלא נכונים ימצאו את עצמם במקום הלא נכון ברגע הכי לא נכון. האוהבים, הבוגדים, הנואפים ושאר אחוזי התשוקה בפארסות חדר-המיטות יישארו עם חצי תאוותם בידם ולעולם לא יגיעו לחדר המיטות המיוחל. החדר עצמו שריר וקיים ("ב'פאניקה" יש חמישה חדרי שינה שלמים בכל צבעי הקשת), והמיטה מוכנה ומזומנה, אבל הם ויותר מיותמים בשל מסלול המכשולים שמצפה לגיבורים בדרך אליהם, מסלול המכשולים שהוא לב לבה של הפארסה והמנוע הקומי שלה. סקס בהקשר הזה מצחיק רק כשהוא לא קורה. וייתכן שמוסר ההשכל הוא לפעמים שמוטב להסתפק במה שיש בבית ולא לחפש שעשועים אסורים בחוץ, שפירושם מקסימום מאמץ ואפס תוצאות, שלא לדבר על מפח הנפש, כאבי הראש והתקפי הלב הבלתי נמנעים הכרוכים בכך.

פארסה היא מירוץ בין אסונות, שפעמים רבות הנפשות הפועלות אינן מבינות מה מקורם, כמו למשל הקשישה החירשת ב"הקוקוריקו" של פיידו, שאינה שומעת את פעמוני האזעקה המצלצלים באישון לילה בחדר המלון שלה ואין לה מושג מה מושך לשם מיני טיפוסים מפוקפקים בזה אחר זה.

ג'ורג' פיידו (1862-1921) הצרפתי נחשב לאב הרוחני המייסד של פארסת חדר המיטות. רובין האודן מציג את מחזהו "פאניקה" כמחווה מפורשת לפיידו. ב"תוש בראש", "מלון קטן בצד", "רולטה צרפתית", ומחזות אחרים פרי מוחו הקודח של פיידו, נסללה הקרקע לעולם שלם שבו לכל גבר נשוי יש מאהבת ולכל אישה נשואה יש מאהב, ומי שאין לו חשוד בכך שיש לו (ולהעצמת הקומדיה, חשוד יותר מכל העבריינים האמיתיים). האם פיידו תיאר ותיעד חברה צרפתית אמיתית, שראה במו עיניו ושהיה מן הסתם חלק מטקסיה ומנהגיה, או שמא רק הנציח סטריאוטיפ נושן של אומה חובבת נאפופים, או שאולי שתי התשובות נכונות באותה מידה? בכל מקרה, אם תשמישי המיטה הם נר לרגלי הצרפתים, תפקידו של פיידו היה לשרוף את המיטה. מי אמר שלצרפתים קל בכיבושים מיניים? לפחות לפי הפארסות בכיכובם, נדמה שמאז ימי נפוליאון הם לא ידעו כל כך הרבה דם, יזע ודמעות. פאניקה הוא מצב קבוע של גיבורי פארסות חדר מיטות. המציאות מעמיסה עליהם עוד ועוד הפתעות בלתי צפויות, עד שהם עצמם מתקשים לזכור מי נגד מי, מה אמת ומה שקר ומה הגרסה שבה הם אמורים לדבוק. הם נגררים מהלם אחד למשנהו, וכשפיהם אינו פעור באימה או בתדהמה, עליו לייצר עוד ועוד שקרים ותירוצים בכמויות מסחריות. אם יש להם מזל, משרת אמין או חבר קרוב מתגייסים להצלתם. בניגוד לצרפתים, הבריטים תמיד נוטים להרגיש אשמים בפארסות שלהם על חטאים שכלל לא חטאו, ואף להיענש עליהם. הצרפתים לפחות יודעים ליהנות, בעוד הבריטים מצטיינים בלסבול.

אובדן שליטה - זה מצחיק?

פעמים רבות מככבים בפארסות אנשים רגילים שנקלעים לסיטואציות בלתי רגילות ולמשברים שאין בכוחם לנווט ולהכיל. בכל פארסה טובה יש למעשה יסוד של טרגדיה. מהרגע שהסיפור הראשוני מתבהר, הכל אפשרי והכל מותר עד לסוף שפירושו האופטימלי הוא התרת כמה שיותר קצוות בפלונטר העלילתי, וככל שהדרך יותר מסובכת, מפרכת או מופרכת (אבל, במסורת אחדות הניגודים, עדיין אמינה) כך זה יותר מצחיק. אובדן השליטה מצופה גם מהקהל עצמו, שנסחף באימה קומית אחר מערבולת האירועים על הבמה ואינו יודע את נפשו מרוב מתח, שמשתחרר בצחוק. למה טרגדיה? כך הסביר למשל ריי קוני, מחברן הפורה והמצליח של פארסות מודרניות שקצתן עלו גם בישראל: "במחזה אחד שלי, הגיבור הוא ביגמיסט, שנשוי לשתי נשים. בחיים האמתיים זאת טרגדיה של ממש לכל הנפשות המעורבות בכך. הקהל מבין מיד, למרות הצחוקים, את גודל התסבוכת ואת כל הסכנות שעומדות על הפרק. הגיבור עלול לאבד כל כך הרבה אם הסוד שלו יתגלה, שהקהל - כך לפחות יש לקוות - חרד בשבילו ומתייצב אוטומטית לצדו. כך גם ב'חלון בלהות', שם שר בממשלה מבלה ערב של חטא בבית מלון עם מאהבת צעירה, והשניים מגלים גופה בחדר. סקנדל כזה עלול להפיל את הממשלה כולה, והשר עושה ככל שביכולתו כדי להציל את חיי הנישואים שלו ואת עתידו הפוליטי. ככל שלגיבור יש יותר מה להפסיד, כך הצחוקים מתגברים. פארסה טובה מחייבת את הצופים להאמין בדמויות ובאירועים, עד לנקודה שבה הצחוק הוא המפלט היחיד שלהם". מיטב הפארסות מתעסקות בסקס ומוות, עד שנדמה כי חלקן רק מתחזות לקומדיות. בפארסה הצרפתית "נודניק" של פרנסיס ובר, מועלים נושאים קשים כמו רצח והתאבדות. אפילו בפארסה הקלאסית המצחיקה עד דמעות של מייקל פראיין, "נויזס אוף", שמלווה קבוצת שחקנים כושלת שמעלה פארסת חדר מיטות עלובה (בשיטת מחזה בתוך מחזה), יש איזו תחושת ייאוש קיומית של "האם זה באמת קורה?" ו"היכן אני נמצא?". הדמויות נואשות כל כך להמשיך הלאה, למרות הכל, חרף התפרקות חייהן האישיים והמקצועיים, שהתוצאה כמעט מטרידה. וכך מתגנב ההרהור, שפארסות אינן רק בריחה מפני מציאות חיצונית עגומה, אלא שיקוף של חיים במציאות כזו. כלומר, לא רק הדמויות תקועות בבוץ, אלא גם הקהל - שמודע לכך יותר ממה שהיה רוצה להודות - והפארסה היא שמתארת את מצבו באמצעים קומיים מוקצנים.

בנוסף על אובדן השליטה, פארסה היא בהכרח כאוס. אנרכיה. שבירת חוקים. תווה ובוהו. הפרת הסדר האישי, המשפחתי, החברתי, וצפצוף רועם על כל כללי התקינות הפוליטית.

אוקיי, אז מה זאת בעצם פארסה?

פארסה היא צורה תיאטרלית שבה דמויות ואירועים מוגזמים ומוחצנים במתכוון על מנת לייצר אפקט קומי והומור אבסורדי. דוגמאות מוקדמות לפארסה אפשר למצוא בקומדיות של אריסטופנס ואפלטון. בימי הביניים ייצגה המילה "פארסה" (שאיחד מפרושיה המקוריים בצרפתית הוא "מילוי"), שינויים ותוספות שביצעו אנשי הכמורה בטקסטים הדתיים ובספרי התפילה; מאוחר יותר התייחסה המילה בגלגולה הלטיני לסצינות קומיות שהוחדרו למחזות של הכנסייה. הפארסה פרצה כסוגה עצמאית נפרדת בצרפת של המאה ה-15. אחת הפארסות הראשונות באנגליה היתה "קומדיה של טעויות" מאת שייקספיר. אלמנטים של פארסה ניתן למצוא גם בקומדיות של מולייר. במאות ה-19 ובראשית המאה ה-20 זכה לפופולריות תת-הז'אנר "פארסת חדר המיטות", שאותו פיתח ושיכלל ג'ורג' פיידו, ושבנו ככובע בעלים ונשים צרפתיים (בדרך כלל), משרתיהם הכסילים ואינספור וריאציות על טעויות בזיהוי. אוסקר ווילד הציב אפשרויות דרמטיות לפארסה, עם "חשיבותה של רצינות" (1895), שם הדגש מושם דווקא על הדיאלוג המבריק, ואילו אמני קולנוע כמו צ'ארלי צ'פלין והאחים מארקס הפיחו חיים חדשים בז'אנר על המסך הגדול, תוך שימת דגש על עבודת גוף ושימוש יצירתי בסלפסטיק.

ובכל זאת, למה זה מצחיק?

במחזה של פרידריך דירנמאט "הפיזיקאים" (1969) ובפארסה של ג'ו אורטון "מה שהמשרת ראה" (1962), מתנהלת חקירה משטרתית בבית משוגעים, ויש חשד וחשש שלפחות אחד הפסיכיאטרים במוסד מופרע יותר ממטופליו. הוכחה לכך שפארסות יכולות להיות גם חתרניות ורדיקליות בדרך. הבמאית הבריטית ג'וזי הורק רואה ב"הפיזיקאים" "מחזה שמתחיל כפארסה ונגמר כטרגדיה". על חוויית הבימוי של המחזה היא מספרת: "בפארסה יש איזו צלילות מרגיעה, בהירות שמשרה בטחון הן על הבמאי והן על הקהל. אנחנו מתעסקים כאן בדברים מוחלטים. או שהדלת תיפתח בזמן או שהיא לא תיפתח. זאת הקלה גדולה, לא לחשוב יותר מדי בזמן החזרות למה משהו קורה. הדלת צריכה להיפתח וזהו, סוף דיון. אני חושבת שגם הקהל בא על סיפוקו באופן מיוחד אם הוא דרוך לפרטים. יש משהו משחרר ומתגמל כשאתה מגלה שפרט שנשתל בשלב מוקדם מגיע לכלל שימוש בהמשך". דלתות הן דמויות בפני עצמן בפארסות. תמיד הן נפתחות ברגע הלא נכון, נטרקות ברעש גדול כדי לחפות על סודות ושקרים (שני יסודות נוספים ששום פארסה אינה שלמה בלעדיהם), מצילות או מפילות את הנפשות הפועלות, והמעבר ביניהן (לעתים ממדור אחד של הגיהנום למדור אחר) הוא סוג של בלט מתוזמר היטב. כך אמר בראיון עיתונאי הבמאי ג'ון קיירד: "פארסה היא מכונית מירוץ משוכללת, וכך יש לבנות אותה. מהירות, דיוק וקצב הם הכל. ההוראות שלי לשחקנים הם: אני רוצה לראות אתכם משחקים ולא חושבים. אין זמן לחשוב. הדמויות מגיבות באופן מיידי לכל רחש ולכל אסון. אסור להשאיר דבר ליד המקרה, אם כי שחקנים בפארסות תמיד מועדים לפורענות, וקל מאוד להיפצע כשאתה רץ במדרגות עם מכנסיים מופשלים. הקהל אוהב את תחושת הסכנה. לכן פארסה היא תיאטרון טהור - הכל קורה לנגד עיניך באופן הכי חי ומוחשי שאפשר, ואם נופל ארון על מישהו, זה קורה באמת. טכנית, אין מותרות של זמן לחשוב ולהרהר בדברים. הם פשוט קורים". "בפארסה ואי סוג צחוק", הוא מוסיף, "שאינן בשום מקום אחר. זה צחוק שנועד לגרום לך לאבד שליטה. תוהו ובוהו מוחלט ואי הבנות מחרידות מסתיימים בשלמות מקצועית. הפרדוקס הנפלא של הפארסה הוא שהקהל צוחק מאזלת ידן של הדמויות, ובעת ובעונה אחת נפעם מהשליטה הפיזית המוחלטת של השחקנים שמגלמים אותן, וזה הישג תיאטרוני בלתי מבוטל".

שפל כלכלי - זה מצחיק?

פארסות פרחו תמיד בתקופות של שפל כלכלי (כמו בשנות ה-30 בלונדון, עם "פארסות אולדוויץ", שנקראו כך על שם התיאטרון שבו הוצגו) או של חוסר נחת פוליטי וחברתי. גם פיידו הגיע לשיאו בשנים הבעייתיות של ראשית המאה העשרים, בואכה מלחמת העולם הראשונה. הפארסות מסיחות לשעה קלה את דעת הקהל ממצאיאות חייו הכואבת, ומפיגות את תלאותיו עם צחוק משחרר ומזכך, שגובר כאמור ככל שהכאוס על הבמה הולך ומסתבך (אבל, בניגוד לחיים האמתיים, תמיד נפתר ומסתדר בסוף, למרבה ההקלה). השימוש במילה "פארסה" על שלל הטייתיה חלחל גם לפוליטיקה, בביקורת על תפקודי ממשלות למשל. כך, ברגע אחד, הופכת ממשלה שמאבדת שליטה על פעולותיה (ולפעמים גם מלחמה כושלת מוגדרת כ"פארסה") שוות ערך לדמות של בעל במחזה, שנתפס עם המכנסיים למטה, בחברת אישה שאינה אשתו, בדיוק כשהכומר מצלצל בדלת. רק שכאן, משום מה, אף אחד לא צוחק...

ירון פריד

הפסיכולוגיה של הפארסה

פרופ' אריק בנטלי

רבים מעורכי הלקסיקונים לתיאטרון נוהגים לכתוב על הפארסה בנימה מתנשאת, עוקצנית מעט, כאילו מדובר בז'אנר נחות, בהשוואה לקומדיות. לגורל דומה "זכתה" גם אחותה ה"רצינית" של הפארסה: המלודרמה. אך בשני המקרים מתעלמים ה"מומחים" מן העובדה, שמדובר בשני ז'אנרים עתיקים מאוד, שימיהם כימי התיאטרון, וזכות הקיום שלהם שווה לזו של כל ז'אנר אחר, רציני או קומי. שניהם דורשים מהעוסקים בהם מיומנות, כשרון וגישה מקצועית. כשפארסה או מלודרמה כתובות ומבוצעות כהלכה, יש להן זכות קיום לגיטימית. כל תיאטרון וכל שחקן נבחנים ונמדדים לא רק ביכולתם להתמודד עם טרגדיות, דרמות או קומדיות, אלא גם בביצוע נכון של פארסה או מלודרמה.

הדעה המוקדמת על הפארסה אינה חדשה. כשנבחר "מלך הפארסות" הצרפתי לאביש ("כובע הקש האיטלקי") לאקדמיה הצרפתית, היו שרטנו על "חילול הקודש" הזה. אחרים הביעו את תמיהתם על שהפארסה – הנחשבת כתרומתה הגדולה של צרפת לאמנות התיאטרון נאלצה להמתין זמן רב כל כך, עד שזכתה להכרה ה"מלכותית" של האקדמיה, כז'אנר אמנותי לגיטימי ומכובד.

במסתו "על הצחוק" מייחד הפילוסוף אנרי ברגסון מקום נכבד לפארסה וזן ברצינות בפארסות של לאביש. כל חוקרי הרציניים של מוליייר, מצביעים על יסודות הפארסה בכל מחזותיו הגדולים, הנחשבים כיום קלאסיקה מובהקת. כשם שעיון יסודי בטרגדיות היווניות או במחזותיו של שקספיר, מגלה בהם יסודות מלודרמטיים מובהקים.

בדרך כלל כשמזכירים פארסה, חושבים על "פארסה של חדר מיטות" ועל בימה שעליה מופיעה מיטה גדולה, ומה שחשוב יותר – שפע דלתות, שחלק מהן מוביל לא לחדרים אחרים, אלא לארונות, שבהם מסתתרים מאהבים ומאהבות. ואכן, רוב הפארסות המצליחות קשורות ב"דלתות מסתובבות" שכאלה. אולם דווקא הדרישות הטכניות של המבנה והסיטואציות, ובעיקר הצורך לשמור על המתח הקומי לאורך כל ההצגה, מחייבות את המחזאי, הבמאי והשחקנים למיומנות רבה. נכון, יש פארסות גרועות וולגאריות, כשם שיש דרמות גרועות וקומדיות חסרות טעם. אך אין סיבה, שבגללן יצא שם רע לז'אנר עצמו. כשפארסה כתובה היטב ומבוצעת כהלכה היא תופעה לגיטימית וחיונית, וכל תיאטרון חייב לבחון את עצמו מדי פעם גם באמצעות התמודדות עם פארסה מטורפת. כמו כל נגן בתזמורת, חייב כל שחקן להתאמן ולשפר את שליטתו בכלי עבודתו, ולגוון ללא הפסק את היצירות שהוא "מנגן". ובדומה ל"תרגיל האצבעות" בפסנתר, משמשת גם הפארסה אמצעי מעולה לאימון חוש העיתוי, השליטה בגוף, הדיקציה, מהירות התגובה ובעיקר השמירה על הקשר השוטף עם הקהל.

לפארסה פסיכולוגיה משל עצמה, וחבל שכמה מחוקרי התיאטרון נוטים לזלזל בה, מתוך סיבות פסיכולוגיות משלהם, ומונעים מעצמם את ההנאה מאחד הז'אנרים התיאטראליים, התובעניים והמהנים ביותר של אמנות התיאטרון.

מתוך ההקדמה לאנתולוגיה של פארסות, בעריכת פרופסור אריק בנטלי.

הפסיכולוגיה של הצחוק וההומור מקורות הצחוק לפי Bergson

הפסיכולוג אנרי ברגסון ניסה להבין מדוע אנשים צוחקים. הוא גילה שכדי שמצב יראה לנו קומי, צריכים להתקיים שני תנאים עיקריים:

זיקה אל התרבות ואל האנושי – כדי להצחיק, חייב להופיע בקטע (בגירוי) אלמנט המזכיר את התרבות אליה אנו משתייכים (סדרה קומית בריטית לא תצחיק אותנו כמו סדרה ישראלית בגלל פער השפה למשל). לכן סאטירה אינה יכולה להיות בינלאומית. לעומת סיטקום (קומדיית מצבים) הדין בנושאי היום יום והוא חייב להיות נטול התייחסות תרבותית ספציפית. בנוסף קיים היחס אל האנושי, כלומר דמות כפי שהיא מופיעה במציאות לא ממש תצחיק אותנו, היא צריכה לעשות משהו שונה על מנת שזה יהיה מצחיק (תנועות גוף, בדיחות, התחפשות, חיקוי).

ניתוק זמני של הרגש – הצחוק והלעג לאדם שמעד, שנפגע וכד', עלול לעורר רגשי חמלה ורחמים והשתתפות ברגשות הקורבן. ברגע שמתנתקים מהרגש הדבר הופך למצחיק (תינוק שנופל בקטע מתוך תכנית מתיחות, יצחיק בגלל ההקשר שלו בתוכנית אך לא כך במקרה אמיתי).

הסוגים השונים של קומי (לפי ברגסון):

הקומי שבצורה – איזושהי התנהגות אוטומטית וחסרת גמישות של אדם כאשר הוא אינו מתאים עצמו למציאות אליה הוא נקלע. לדוגמה אדם הולך וישר לפניו ישנה תהום. הוא נכנס לתוכה מכיוון שאין גמישות בתגובה שלו לתנאי הסביבה.

הקומי שבתנועה – הקומי שבתנועה בא לידי ביטוי בכמה אופנים:

-חזרה על תנועה מסוימת או על משפט מסוים עלול לעורר צחוק, כי ישנה תחושה של אוטומט.

-תחפוש, אופנה חדשה ומוזרה הגורמת לצחוק.

ניגודיות והפתעה – דבר שלא מצפים שיקרה. לדוגמה, קריין שמתבלבל או צוחק תוך כדי הקראת חדשות.

הקומי שבמצב – סיטואציות שמקבלות חיים משל עצמן ז"א מאבדות שליטה של מי שיצרן. השתלשלות של אירוע אחר אירוע הקורה כאילו מאליו כמו כדור שלג שמתגלגל וצובר תאוצה.

הפיכת הסדר – ילד השולט בעולם המבוגר, חיות מסבירות לבני אדם את משמעות החיים.

הקומי שבמילים – משחקי מילים, כפל משמעות וכדומה.

הקומי שבאופי – האופי הקומי מקובע סביב תכונה או מגרעת בולטת אחת, ותכונה זו מושכת אליה את כל תשומת הלב.

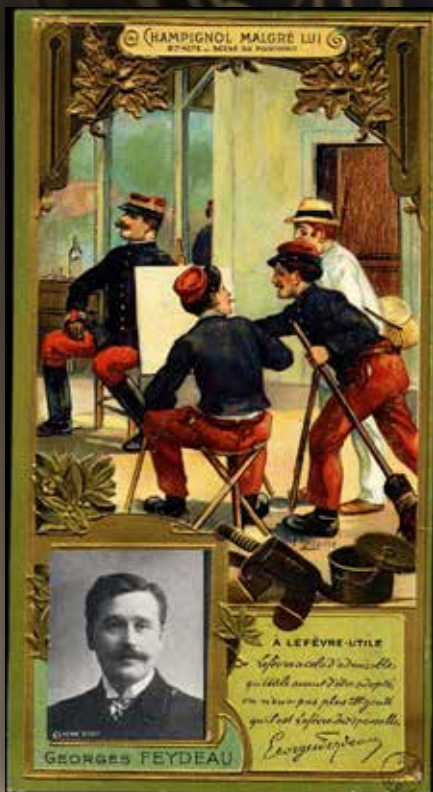

איך לכתוב פארסה

ז'ורז' פיידו

בעת תכנון השיגעונות שיגרמו לקהל לצחוק אסור ליהנות. לכן, כאשר אתה מתחיל לכתוב פארסה, עליך לכלוא עצמך כמו בצינוק, שאינך יכול להימלט ממנו עד שתסתיים כתיבתה. פניך לובשות ארשת חמורת סבר, וכל חזותך היא של רוקח המכין מרשם. עליך ליטול גרם של הסתבכות, גרם של התבוננות וללוש את המרכיבים כמיטב יכולתך. בזמן שאתה הופך את המרכיבים לאבקה, השתדל לחזות מראש, כמעט בלי טעויות את האפקט שיגרמו. כאשר אסור בתכלית האיסור ששתי דמויות תפגשנה, עליך להפגישן תיכף ומיד ומהר ככול האפשר. על המחזה להיות מאולתר לחלוטין, ללא טיוטות. השלם והפרטים, התכנית והצורה מתגבשים בעת הכתיבה. יש לתאר כל מיקום ותנוחה של הדמויות, את פרטי הריהוט הקטנים ביותר, את הדקים שבפרטי הטריקים הבימתיים והאפקטים הקוליים ולשלבם בדיאלוג גמיש, המקפץ עם העלילה בקצב המדלג והמנתר שלה.

כרזה להצגה "שמפיניול בעל כורחו" מאת ז'ורז' פיידו מ-1892

ההומור הויזואלי וההומור המילולי

ההומור הויזואלי: חזותי - צחוק שמקורו בתמונות

ההומור החזותי נולד בתיאטרון היווני שהוצג באמפיתיאטראות גדולים ורחבים, כשהצופים ישבו במרחק רב מהבמה. אילוץ זה הוליד את המשחק המוקצן והמוגזם של השחקנים, על מנת שיראו אותם למרחקים. ההומור החזותי אינו תלוי בתרבות או בתקופה מסוימת. זהו ההומור שעובד בכל מקום ובכל זמן. לפי ברגסון אפשר לדבר על ההיתקלויות והנפילות שמביאות לידי צחוק, יש כאן קישור טבעי למוטיב הטעות. כמעט כל טעות היא מצחיקה.

ההומור המילולי: צחוק שמקורו במילים

זהו הומור שנוצר סביב המילה וקשור בשנינות המחשבתית של האדם. ההומור המילולי מגרה את המחשבה וככל שהוא מורכב ושנון יותר, הוא נחשב לאינטלקטואלי וגבוה יותר. בניגוד להומור החזותי, ההומור המילולי תלוי בתרבות ובזמן. כמו כן ישנו משקל רב להקשר תרבותי, לא רק מבחינת המשמעות של הדברים, אלא גם במובן של טון הדיבור, צורת הדיבור (מבטא), תנועה המתלווה לדיבור וכדומה.

אלכסנדרה נרדי

אלון אופיר

ירון פריד

ירון פריד (תרגום)

בין תרגומיו לתיאטרון: "כחול/תפוז", "ללכת עד הסוף", "אוגוסט: מחוז אוסייג" (ת.הבימה). "מצעד המלאכים" (ת. בית ליסין), הינשוף והחלתלתולה (ת. החאן). "לטיפול יצאנו", "אחרון המאהבים הלוהטים" (ת. באר שבע). "סקס, שקרים ואמא" (ת. חיפה). "חנה וחנה" (ת. אורנה פורת). "מותק של געורים" (ת. תמונע). "אדמונד", "תשעה אינדיאנים קטנים" (סטודיו למשחק יורם לוינשטיין). "מסריחונת" (פסטיבל ישראל). "דברים קורים", "האנשים בדלת ליד" (פסטיבל מחזות בריטיים, הבימה/צוותא). בין הספרים שתרגם: כרוניקות (בוב דילן), ארוכה הדרך למטה (ניק הורנבי), החיים הטובים (ג'י מקינרי), כל מה שנמוג (מיה פארו), וכל רבי המכר של הרלן קובן.

אלון אופיר (בימוי)

שירת בלהקת פיקוד המרכז. בוגר "בית צבי". במהלך לימודיו זכה במלגות: שרגא פרידמן מטעם קרן תרבות אמריקה – ישראל, פאני לוביץ' מטעם אגודת ידידי הבימה, שמעון בר מטעם איגוד השחקנים בהסתדרות. בין תפקידיו: בתיאטרון הבימה: "אדמאדוס", "משרתם של שני אדונים", "מלך היהודים", "שלוש אחיות", "הסוחר מוונציה" "הדה גאבלר"; "החולה היהודי". בת. הקאמרי: "המורדים" (זוכה פרס התיאטרון 98), "המנצח", "מעייין הגופרית", "רצח", "כטוב בעיניכם", "עוץ ליו ג'וץ ליו", "מסע הניסים והנפלאות". בת. באר שבע: "מ. באטרפליי", "המתחזה", "כטוב בעיניכם", "הרוזן ממונטה כריסטו" (פרס התיאטרון 2009), "המון רעש על שום דבר" "הכל אודות חוה", "הגיבן מנוטרדם" (קואזימוודו/פייר גרנגואר). בתיאטרון היסמטה: "הכלב היהודי" (הצגת יחיד). בת. הספרייה: "אוהבים ומובסים", "מודליאני", "דלתות", "אנטיגונה", "הבן הבכור", "ארכי ספקטרום הראשון", "החמור מארץ עוץ", "בעל אידיאלי", "חשיבותה של רצינות", "סיבוב מסוכן", "אחים בדם". בת. חיפה: "שוק המציאות". השתתף בערב שאנסונים, בערב שירי גרשווין, במחזמר "גריז" (טלית הפקות). בטלוויזיה: "ללכת עד הסוף", "טיפול נמרץ", "כל העולם במה", "החברים של שוש", "האודישן הגדול". ברדיו: זמר קבוע בתכנית "לילה חי". בקולנוע: דיבב בסרטי וולט דיסני: "הגיבן מנוטרדם", "אלדין", "מלך האריות", "פוקהונס", "במבי", "היפה והחיה", "השוועל והכלב". בין עבודותיו כבמאי: בת. הבימה: "החותנת", "שעה יפה ליוגה", "בראבו-שרים 90", "לרקוד ולעוף", "החולה היהודי", "אם הבית". בת. חיפה: "פיגמליון" (פרופ' היגנס, בימוי ומשחק). בתיאטרון תהל: "סיפור אהבה בשלושה פרקים" (בימוי ומשחק). בת. בית ליסין: "שירים שהוצאו מהקשרם" (מופע הפתיחה בפסטיבל "פותחים מסך" 6) בת. מדיסק: "אמא אמרה לדני". בת. הקאמרי: "מר גרין" (זוכה פרס התיאטרון להצגת השנה לשנת 2001), "פרק ב" "קייזוז". בת. חיפה: "בנות עובדות", "הדודה של מנש". בת. בית ליסין: "ריקוד בשישה שיעורים", "אהבה ממבט שלישי", "החדר הכחול", "החולה היהודי", "מדליה להארי". בת. באר שבע: "לא כולל שינה", "אסיר בלב העיר" (בשיתוף ת. הקאמרי). בת. גשר: "שיחות לילה". בפסטיבל פותחים מסך 5: מופע הפתיחה "כל הבמה אישה", "בשידור חי" (פרס ראשון). בת. הצפון: "עפרה". בת. הקומדיה: "האמא של הרווקה". כמו כן ביים את "מופע הבידור של רותם וענת". השנה מבצע את המופע "אלון אופיר שר לאזנאבור" בהפקתו ובבימויו. זכה פעמיים בפרס התיאטרון על תפקידיו ב"המורדים" (ת. הקאמרי) וב"הרוזן ממונטה כריסטו" (ת. תיאטרון באר שבע).

אלכסנדרה נרדי (עיצוב תפאורה)

ילידת רומא. עלתה לארץ בשנת 1994. בוגרת החוג לעיצוב תפאורה באוניברסיטת תל-אביב. בין עבודותיה בתיאטרון: "העז או מי זאת סליבה?", "חתונה מושלמת", "רומנטיקה", "בגידה", "מלכת היופי של לינאן", "קוויאר ועדשים", "שרי מלחמה", "אם הבית", "ערי מדבר אחרות", "מירלה אפרת" (ת. הבימה). "פופר", "משרתם של שני אדונים" (ת. הקאמרי). "חשמלית ושמה תשוקה" (ת. בית ליסין), "שירה" (ת. באר-שבע), "איזון עדין", "בעלת הארמון", "ררח אלבמה", "כוונות טובות" (אנסמבל תיאטרון הרצליה). "המסביב של אביגיל" (הסטודיו של יורם לוינשטיין). "היפה והחיה" (ת. הספרייה), "אדיפוס המלך" (פסטיבל עכו). תכננה ועיצבה חלק ניכר ממוזיאון "יד ושם" החדש.

מאיר אלון

מיכאל גוטליב

ילנה קלריך

ילנה קלריך (עיצוב תלבושות)

מעצבת תלבושות ומנהלת המתפרה של תיאטרון הבימה. בוגרת תואר שני באוניברסיטת תל אביב בעיצוב תפאורה ותלבושות בין עבודותיה: "המאובן", "יום הולדת ל'זופה", "הנאהבים והנעימים", "נודניק", "אנה קרנינה", "המחלוקת", "שעה יפה ליוגה", "אוגוסט מחוז אוסיג", "איולף הקטן", "הזוג המוזר", "לילה במאי", "מוריס שימל", "ארוחה עם אידיט", "כי בנו בחרת", "לא ביום ולא בלילה", "רעל ותחרה", "אם הבית", "גבירתי הנאוה" (ת. הבימה). "כולם רוצים להוליווד", "וריאציות לתיאטרון ולתזמורת", "מיסטר ברינק", "גן הדובדבנים", "מינכהאוזן או כל האמת על השקר" (ת. גשר). "אוסר" (ת. החאן). "כובע הקש האיטלקי" (ת. הקאמרי). "בית הקפה", "איזבלה" (ת. באר שבע). "אני לא רפפורט" (ת. בית ליסין). "הממלכה של קנסוקיי", "צבעים בחול", "יש לי ילד זיגזג" (ת. אורנה פורת לילדים ולנוער). "שמשון בר לשון", "פינוקיו" (ת. המדיטק). בשנים 1998 - 1995 קיבלה פרסים מטעם קרן התרבות קרן שרת ובשנת 1998 פרס יונסקו בפרויקט קבוצתי על עיצוב תפאורה למחזה "המלט" בתערוכה הבינלאומית PRAGUE QUADRENNIAL.

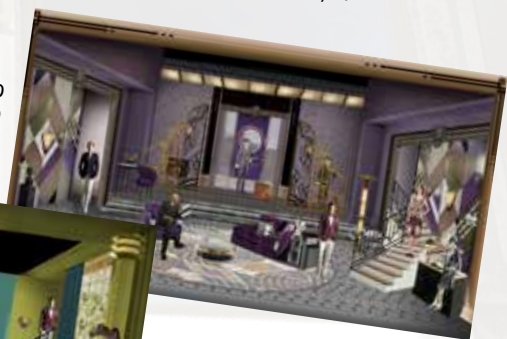
מיכאל גוטליב (מוסיקה)

מלחין, מעבד, פסנתרן וזמר. בוגר "Berklee College of Music", בוסטון, ארצות הברית. בין עבודותיו: בתיאטרון: "אלוף הבונים" (פסנתרן, ת. הבימה ות. הקאמרי), "קזבלן" (הדרכה קולית וקורופטיציה, ת. הקאמרי), "שחקי כי" (ת. הסימטה). בקולנוע: סרט האנימציה "מ.ע.בר." (פסטיבל האנימציה של אוטווה, 2002), "קליינע מרימל" (פסטיבל סרטים יהודיים בברלין, 2006). הפיק ועיבד את המופע והאלבום "לתמונה נוספו המון צבעים" של קורין אלאל. ב - 2013 יצא אלבום הבכורה שלו, "ניסיעה".

מאיר אלון (תאורה)

מנהל מחלקת התאורה ומנהל טכני של תיאטרון "הבימה". בין עבודותיו: בת. הבימה: "שלוש נשים גבוהות", "מלחמת אחים", "סוניה מושקט", "קולות", "מכתב אהבה", "ואז התחבקנו", "מחילה", "נשיקת אשת העכביש", "אנשים קשים", "הבבונום חוזרים", "במלחמה כמו במלחמה", "עקב אכילס", "מרי לו", "אואהבים את אופל", "מאמי", "פרפרים הם חופשיים", "אוסקר ודודה רוזה", "אני והוא", "תשמ'ד", "זמן אמת", "העז או מי זאת סילביה", "רכוש נטוש", "תקופת הסתגלות", "מישהו שישמור עלי", "סונסת סתיו", "הנהג של מיוס דיזי", "שעה יפה ליוגה", "משוגעת", "כל החיים לפניו", "אוגוסט: מחוז אוסיג", "טיקוצ'ין", "הזוג המוזר", "בגידה", "הקומקום והמטאטא", "לילה במאי", "ארוחה עם אידיט", "כי בנו בחרת", "סיגל", "אם יש גן עדן", "לא ביום ולא בלילה", "מלכת היופי של לינאן", "כמעט נורמלי", "שרי מלחמה", "איש חסיד היה", "ערי מדבר אחרות", "אם הבית", "החייל האמיץ שווייק", "עת דודים", "הכיתה שלנו", "זרעים של שתיקה". כמו כן עיצב תאורה לתיאטרון בית ליסין, תיאטרון לילדים ולנוער, פסטיבל עכו, פסטיבלי תיאטרונטו.

סקיצות הכנה לתפאורה מאת אלכסנדרה ננדי

נתי רביץ

עמי סמולרצ'יק

טלי אורן

קובי מאור

יאב דזנט

רוי מילר

איילת חבינסון

השחקנים

איילת רובינסון (קלאריס)

בוגרת "בית צבי" מחזור 2000. שחקנית, זמרת-יוצרת ותסריטאית. בין תפקידיה: בת. הבימה: "ערי מדבר אחרות" (ברוק ווייט), "כמעט נורמאלי" (דיאנה), "עת דודים" (איטה), "דור שלישי", "מניין נשים" (שיינה רות), "8 נשים" (סוזון), "הלהקה" (מיקי), "מרי לו" (אלה), "הנאהבים והנעימים", "אכזר ורחום" (קאתי), "ללכת עד הסוף", "חבילות מאמריקה". בת. הספרייה: "קברט" (סאלי בולס), "אחים בדם" (גב' לינס). בת. הקאמרי: "לילה לא שקט". בצוותא: "מלחמה - אופרת רוק", "פותחים פה לשפן". בת. תמונע: "ותו לא". בקולנוע: "אילוף הגוררת", "עץ לימון" (שלי), "מופע החיים של גוטל בוטל". בין תפקידיה בטלוויזיה: "החממה" (רוחמה) "משפחת יומולדת" (אמא) "המשרד" (לאה), "עד החתונה" (ציונה), "קאמבק", "לצחוק או למות", "החצויה", "רעש מקומי", "רביעיית הן", "בשורות טובות", "ראש גדול" ועוד. יצרה וכיכבה בסדרת האינטרנט המצליחה "מטומטמות".

טלי אורן (דייזי)

בוגרת 2001 "Guilford School of Acting", אנגליה. בין תפקידיה. בת. הבימה: "הקמצן", "עת דודים", "נתתי לה חיי", "מרי לו", "שלמה המלך ושלמי הסנדלר", "מבקר המדינה 2005", "הכבש השישה עשר", "נפנעי חרדה". בת. גשר: "איי לאב יו לנצח אבל...". בתיאטרון בית ליסין: "אבנו קיו" (בשיתוף "קון אור" הפקות, זוכה פרס התיאטרון להצגת הבידור של השנה). בתיאטרון הפרטי: "בילי שוורץ" (מקום ראשון במסגרת "חג המחזמר"), "פסטיבל שירי ילדים 2008", "101 כלבים וגנבים". השתתפה בערבים מוסיקליים ובפסטיבלים שונים. בטלוויזיה: "משפחה לא בוחרים", "חשופים", "דומינו" (זוכת פרס "מסך הזהב"), "קופיקו", "הצרות שלי עם נשים", "חברות", "עבודה ערבית", "השיר שלנו", "אולי הפעם", "פרשת השבוע", "חטף פתח", "מה שלמה", "זום זום", "לילה גוב" ועוד. בקולנוע: "הסודות" (סרטו של אבי נשר), "בנגות" (סרטו של איתן פוקס). מופיעה ב"המחווה לגזוז" עם גורי אלפי ורועי בר נתן.

נתי רביץ (רוג'ר)

בוגר "בית צבי", 1993. בין תפקידיו: בת. "הבימה": "נב החתול שלך מת" (ויטו אנטונוסי), "קרוב יותר" (דן), "תעלולי סקפן" (סילבסטר), "מותו של סוכן" (הוארד), "חתונה מושלמת" (טום), "החונת" (יוגב), "39 המדרגות" (ריצ'רד הנאיי), "אוגוסט מחוז אוסייג" (צ'רלס הקטן), "לרקוד ולעוף" (יוסי פלדמן), "החולה ההודי" (אבשלום), "קוויאר ועדשים", "אורחה עם אידויט", "החייל האמיץ שוויק" (סן לוקאש). בת. בית ליסין: "ריקוד בשישה שיעורים" (מייקל מונטי), "פילומנה" (ריקודו דומניקו), "כחול בוטר" (צ'ארלי), "ערפל" (אילן ברקוביץ'). בת. באר שבע: "פילדלפיה אני בא". בת. הספרייה: "טעות ברצח", "לשבור את הצופן". בתיאטרון הפרטי: "שיער", "בת הים הקטנה", "תיבת נח", "חיכיתי רק לך", "אחים חסרי מנוח". בטלוויזיה: "זהב של שוטים" (צורי), "שערוהיה", "כסף קטלני" (שאול איזנמן), "אנס הבושם", "הלילה ה - 12" (ערץ הילדים), "לחיי האהבה" (יונתן קדמי), "בנות בראון" (רוני הראל), "סיפורים אורבניים", "מילואים" (ג'רי), "מיכאלה" (גיא), "כוונות טובות" (יוני), "האמת העיוורמה" (נדב), "נשות הטייסים" (זהר), "זנזורי" (אשר בוכריס), "אדמה" (אבישי). בקולנוע: "פעמיים בוסקילה" (אודי), "כבשים" (מייקל), "הפטרוול האחרון", "שישה מיליון רסיסים", "מתנה משמיים" (גורמי), "סוף העולם שמאלה" (המורה אסף), "מלח הארץ" (כרמי), "קמטים חדשים" (דוד), "אביבה אהובתי" (אריה), "עידן אחר", "הבוגד הקטן" (פרופי). זוכה פרס השחקן הטוב ביותר במשאל "מסך הזהב" ("פנאי פלוס") בשנים 1996 - 1997.

עמי סמולרצ'יק (רודני)

בוגר הסטודיו למשחק של ניסן נתיב, מחזור 1995. בין עבודותיו בתיאטרון: בת. הבימה": "נודניק", "רומנטיקה", "מבקר המדינה 2005", "מוריס שימל" (בשיתוף ת. חיפה), "ליזיסטרטה", "החייל האמיץ שוויק". בת. חיפה: "שמו הולך לפניו", "כולם היו בני". בת. הקאמרי: "דבר מצחיק קרה". בת. אורנה פורת לילדים ולנוער: "הנסיך ככה". בפרינג': "הקרפדים", "פלפל אל חפלה", "סמולרצ'יק" – הצגת יחיד פרי עטו. בטלוויזיה: "משפחת יום הולדת", "סברי מרנן", "עד כאן, "פאפאדיזו", "בלי גרביים", "האיגלו של טרלה", "אהבה זה כואב", "מה שלמה", "פלורנטין". בקולנוע: "הכידון", "מחכים לסורוקין", "מבצע סבתא", "סימה וקנין מכשפה", "פתיחה 1812", "סטאר-טפ", "מלך הג'ונגל", "שושנה חלוץ מרכזי". ב – 2005 יצא ספרו "איפה אתה" בהוצאת "מוזה". כתב תסריט לסרט הדוקומנטרי "מלך הג'ונגל" ולסרטונים בערוץ "אגו".

רוי מילר (רובר)

בוגר הסטודיו למשחק מיסודו של יורם לינשטיין, 2007. בין תפקידיו: בת. הבימה: "השחקן", "דור שלישי", "מסילה למשחק", "פוסט טראומה", "לרקוד ולעוף", "קוויאר ועדשים", "הסוחר מוונציה", "אם הבית", "הדה גאבלר", "ונוס בפרווה", "הכיתה שלנו" (בשיתוף ת. הקאמרי). בת. החאן: "גברים". בת. תמונע: "חלום ליל קיץ". בת. המעבדה: "רומיאו ויוליה". בת. המדיטק: "קרשינדו ואני". בקולנוע: "התנגבות יחידים", "הרקיע החמישי", "שקופים", "בשר תותחים". בטלוויזיה: "העוקץ", "החברים של נאור", "עם סגולה", "המרכז", "ניורק", "רמזור", "עממיות", "100".

יואב דונט (רובר)

בוגר בית הספר למשחק ניסן נתיב, 2007. בין תפקידיו: בת. הבימה: "מירלה אפרת" (ויסלה) "הסוחר מוונציה", "אווטו הים" (ריקו), "מישהו ימות בסוף" (אדם), "פוסט טראומה", "כי בנו בחרת" (ניב), "אם יש גן עדן (ריבר), "הסוחר מוונציה" (סלרו), נסיך אראגון). בת. צוותא: "צינורות" (אנסמבל "זיגטה"). בת. חיפה: "סיפור פשוט" (הירשל). בת. אורנה פורת לילדים ולנוער: "הבחורים בדלת ממול" (בארי, בשיתוף ת. חיפה), "הבחירה". ת. הסמטה: "האי" (ג'ון). בקולנוע: "לבנון" (מועמד לפרס אופיר לשנת 2009 לשחקן ראשי), "אינשאללה" (סרט קנדי), "האיש שבקיר". בטלוויזיה: "פרשת השבוע", "לאהוב את אנה" (דניאל), "המקום", "שקופים".

קובי מאור (בוב)

בוגר "בית צבי", 2004. בין תפקידיו: בת. הבימה: "החייל האמיץ שוויק" (בשיתוף ת. חיפה), "ליזיסטרטה", "סופה של בדיחה". בת. חיפה: "עד התביעה" (דר' וואיט), "בית ספר לנשים" (כריזאלד, בשיתוף ת. הקאמרי). בת. הקאמרי: "המלט" (רוזנקרנץ ואוסריק), "משרתם של שני אדונים" (משרת לוליין), "זה הים הגדול". ת. בית ליסין: "תמונות יפואיות" (סלומון הגדול, סמי המתעטט, צ'אלוקוי), "חלום ליל קיץ" (דונה אפוני, הטבח). תיאטרון צוותא: "מלחמה-אופרת רוק", "בא-לגן". ת. אורנה פורת: "הלילה הזה" (אבו חסן). ת. המדיטק: "שמשון בר לשון". ת. הספרייה: "כולם היו בני" (ג'ו קלר), "הים" (אוונס), "מסעותיו של פרישון" (פרישון), "אמדיאוס" (רוזנברג), "גברים צריכים לבכות" (ג'ון מוריסון), "נשות וינדזור העליזות" (פלסטף), "ריצ'ארד השני" (רוס), "כשאו המתים מתעוררים" (רובק), "מקבת" (סיוורד), "הקייטינים" (בסוב), "הגברת עם הקמליות" (המרקיז), "יוסף וכתונת הפסים המשגעת" (יעקב), "האריה המכשפה וארון הבגדים" (סנטה). בטלוויזיה: "סברי מרנן" (מני), "טקסי דרייבר" (חרא), "פרופיל 64" (רצאבי), "חברות" (נסים), "עספור" (משטאוה), "בובה של מדינה", "בובה של לילה", "שועלים" (מנחם), "כאן גרים בכיף" (קובי), "ילדות רעות" (קובי), "מעורב ירושלמי", "פולישוק", "רמזור", "סרוגים", "החיים זה לא הכל". בקולנוע: "פלסטילינה", "הדילרים", "אצבע אלוהים", "ידיים קשורות", "הפריצה מכלא עכו", "ציד צפרדעים".

מועצת הנאמנים של התיאטרון | יו"ר: אדריאן הרשקוביץ
פרופ' מירה זכאי, יוכי דביר, דוד סיני, עמירה דותן
דירקטוריון הבימה | יו"ר: נורית דאבוש | סגן יו"ר: יוחנן צנן
אסתי אפלבוים פולני, אמנון דיק, שאול משעל, בן עמי עיב, יוסי שחק, דורלי אלמגור
מנכ"ל: אודליה פרידמן | מנהל אמות: אילן רון | סמנכ"ל: בני צרפתי

מנהל כספים: יגאל ספיבק
מנהל שיווק: יגאל הרטל

במאי בית וחבר הנהלה אמותית: חנן שניר
מנהלת מחלקה אמותית ומלחקה: רות טון-מנדלסון
מנהל פרויקטים מיוחדים: גדי בר עוז
דוברות ויחסי ציבור: ריאל שמיר בלאט
מנהלת פיתוח עסקי וגיוס משאבים: יונית וייס

שחקני התיאטרון:

אקי אבני, אורי אברהמי, אלינור אהרון, נירית אהרוני-שוויצר, עודד אהרליך, ג'סיקה און, טלי אורן, אלון אופיר, תמר אלנאי, דחן און, אושרת אינגדשט, גורלן אסכנדר, נצר אלוני, אביב אלוש, גילה אלמגור, אהרון אלמוג, עידן אלטרמן, עמית אפשטיין, ליאת אקטע, נעמה ארמון, דפנה ארמוני, אורי בדר, עמוס בוארון, רותם בלוטניק, ריקי בליך, ערית בנדק, שמיל בן-ארי, טליה בן-מזי"א, שמחה ברבישו, שלומי ברטנוב, יעוז ברטל, שרידי גבראי, דוית גביש, מרים גבריאלי, רינת גולדמן, שושנה גורן, גלית גיאת, לאה גלפסטיין, אשנט ספריאן, אילנית גרשון, תומר דהן, גבי אהוד-דוד, יבנינה דודינה, יואב דונט, נתן זטנר, רן זנדק, אורי הוכמן, רוברט הניג, דור הרר, אמנון וולף, גיא אז-ארץ, ניר זליחובסקי, אורן חבוט, ענת חדיד, סיני חזמה-פריצקר, ענת טוביה, לירון יואלי, ריהה ישראל, דני ישראליש, איציק כהן, יעקב כהן, שמוליק כהן, שמעון כהן, שני כהן, מיכאל כורש, לילך כספי, אדם להב, מוטי לוגסי, קובי ליבנה, אמיר לוי, אילן ליבוביץ, רותי לנדאו, קובי מאור, תות מולאור, האהל מורד, רוי מילר, רינת מוטטוב, מאיה מעוז, שפי מרציאנו, ערן חגי נויברג, אלון נוימן, לואי נופי, נעמה נחום, אורית נחמיאס, דוריס נמני, נתן נתנזון, דניאל סבג, שחף סגל, עמי סמולרצ'יק, גאסן עבאס, יוסף סוויד, מיכאל עיב, דחון עמית, רוברט פולק, רובי פורת-שוכל, אסנת פישימן, מיקי פלג, הילה פלדמן, אלינור פלקסמן, נעמי פרומבוץ, פני קדרון, אבי קושניר, יותם קושניר, דבורה קידר, רותם קינן, ליא קינג, טטיאנה קנליס-אולירי, רועי קקון, אלכס קרול, נתן רביץ, אדו רב, עופר גריר, איילת רובינסון, אורנה חוטברג, שחר רז, דור רייב, דביריז, פול רשף, סנדרה שדה, גאל שדה, נגה שחר, ניר שיבר, קארין שפירן, אייל שכטר, הילה שלו, יובל שלומוביץ, תומר שרון, גלי תגר, יון תומרקין, יפה תוסיה-כהן

השחקנים הוותיקים:

יהודה אפרוני, ישראל בידרמן, שלמה בר שביט, רולף ברין, מרים זוהר, שמואל עצמון, פנינה פרח, דליה פרידלנד, אתל קובינסקה, אלכס פלג

מנהלה:

מנהלת לשכת מנכ"ל: לי עינת שחם-יעקבי
עוזרת למנהל אמותי: נגה אשכנזי
מנהל כח-אדם: שוש בן-דוד
פקידת כח-אדם: שני חנן

אחזקה:

מנהל הבית: חיים אמויאל
חשמלאי הבית: סלומון עובדיה
מרכזיה: טלי דובינסקי, רותי כהן, יעלה סגל
מנהל רכש וסדרנים: יניב איתן
ס. מנהל מחלקת סדרנים: עמית אופנר, יוסי דיל
סדרן אחראי: נתי חכים, בועז וולנשטיין
מעין גורדון, מיכל רוזמן, קרן שני, טל ייגר, אסי אלגריסי

עוזרת חשב: נגה כהן

אחראית מחלקת כספים:

אורית מושקוביץ
מח' כספים: יפה אסרף, קרני בלנק, תקוה גחפי, שרית דניאל, קרן קורקוס

הנהלת חשבונות:

מנהלת חשבונות ראשית: שרה שדה
מנהלת מדור שכר: אסתי גולדשטיין

מחלקת שיווק:

מנהלת מכירות הבית: חתונה קיפניס
עוזרת למנהל מחלקת שיווק: ענת נתן
מנהלת מחלקה חינוכית: ניצה שכנר
מנהל מחלקת שיווק מגזר עסקי:

איתן אדר

שיווק פרויקטים ומכירה לקבוצות:

סיגל סיד, עינת גלעד, שיר סיני, קרן פרנקל

מנהל מחלקת שרות לקוחות-מנויים:

אילן וולשטיין
מנהלות משמרת: שני לוי, יפעת פרג' חסן
קופאים: שירלי כהן, הנית פרידמן

מחלקת הפקות:

מנהלת מחלקת הפקות: ריטל שכורי
מנהל הצגות: מיכל אייזיק, אבי גז, כרמית חלק,
אשרית טרבלסי, דנה כץ-נעמן, חגית נמרודי,
קארין סיגל, נועה ענתות, יעל פורת, דנה פלסר,
דקלה פרבר, כנרת צור, דבורי ריס, עוז שנון

מחלקות הבמה:

מנהל מחלקות הבמה: מאיר אלון
מנהל ייצור: איתן סיביליה
עוזר למנהל מח' במה: אורן חדידה
מחלקת במה: שמואל בושארי, גידי בלילתי, יוסי ברכה, משה דוד, טל זוהר, יצחק חיים, ניקי לוי, דוד מלכה, דרוו מנדלסון, גיא פיילר, יוסי דבח, קונסטנטין מרקובאנו, מיכאל רוקובסקי, יוסף שרייבר, סלימאן שתאת
נגר: רוני סלם

מחלקת תאורה: יורק אורושר, ראובן יצחק, ליאור ליון, אבי פקלר, רון צור, יוסי רווח, שלומי שטרית,

עוזר למנהל מחלקת תאורה: איתן ממיה

מנהל מחלקת קול ווידאו: אריק אביגדור
סגן מנהל: ליאוניד פרל

תפעול קול: אוהד ורטנו, סאשה דולגוב, יאשה ניקולשיץ, שלומי גילר, מורן דוידאן, דפנה ביאליסטוק, שי זר, איציק נחמיאס, מאור עידן

מנהלת מחלקת ייצור אביזרים:

טלי זלגמן-שטוקהמר
מחלקת אביזרים: יוסי ווזנצ'נסקי

מעצבת ומנהלת מחלקת פיאות:

אסנת שניא

פיאניות: עירית אבידן, אווה אוסנה, ליאת אמיר, עיב וינשטיין-קרן, נדיה סמורגון, קוסטי צ'באנה,

מנהלת מתפרה: ילנה קלרין

תפירה: ואדים ליון, לודמילה קוזלוב

מנהלת תפעול אבזרים ותלבושות:

מינה בן לולו

מחלקת תפעול אבזרים ותלבושות:

עופרה אדרי, נועה אתגר, אלה בקר, נועה בקר, אושרית טרבלסי, אפרת כהן, הילה כהן, יוליה לוי, רונית מאק, ג'טה מילר, לירון מינקין, אביטל פלג, אברהם פפן, רחל צמח, מיכל רואף, לינה שניר

אחראי ארכיון: רמי סמו

ארכיון הבימה פתוח לקהל

א' 10:00-12:00

ג' 10:00-14:00

ה' 14:00-18:00

טלפון: 03-5266720

מייל: archive@habima.org.il

מנהל במה: גידי בלילתי | סגן מנהל במה: עמרי בן זכרי | ביצוע תאורה: יורק אורושר/ליעוז זגי | תפעול סאונד: דפנה ביאליסטוק/סאשה דולגוב | תפעול תלבושות: רחל צמח/מיכל אסיאס | תפעול אביזרים: אלה בקר/אלכס קוכמן | תפעול פאות: עירית אבידן/אווה אוסנה/אנה קוסטיצ'ב | עוזרת הפקה: נועה ענתות

להצגת "פאניקה"

אגודת ידידי הבימה

אגודת ידידי הבימה תומכת בפרייקטים מיוחדים ושותפה בעשייה התרבותית והחברתית-קהילתית של התיאטרון. אנו, באגודת הידידים של התיאטרון הלאומי, גאים להיות חלק מהווייה שאינה מפסיקה להתחדש, גם בגוף – המשכן המחודש של התיאטרון וגם בנפש – טיפוח ושכלול היצירה והשפה האמנותית. אגודת הידידים של תיאטרון הבימה, שמה לה למטרה לפתח את היצירה התיאטרונית ולאפשר לקהל צעיר, הן במרכז והן בפריפריה, ללמוד ולחוות, באופן בלתי אמצעי, את קסמה של אמנות התיאטרון. אגודת הידידים מכירה גם בחשיבות הדיאלוג עם מדינות שונות בעולם ועל כן מסייעת לתיאטרון, כחבר בארגון תיאטרוני אירופה המכובד, ה-UTE, בנסיעותיו לחו"ל ובחשיפת היצירה הישראלית בתיאטרונים רבים בעולם ופיתוח הדיאלוג עם יוצרים ואנשי תיאטרון ממדינות שונות.

י"ר אגודת ידידי התיאטרון הלאומי הבימה: עו"ד, ציפי רובין

חברי הנהלה:

ארליך גל, הראל אורה, חיימוביץ רונית

לנדאו ליאורה, סביר רינת, רביד נאווה

רוזנברג ריקי - גזברית כבוד, חפץ סיגלייה

מייסדת ונשיאת כבוד: גולדנברג אורה

מזכ"ל: כהן פולין

ידידים הבימה

קורט אורי ועפרה	כהן פיני ופנינית	גבאי נרדה ועזרא	אבידן בריר ברוחיה ודר' אברהם בריר
קוריצקי נירה	כרמל שוש	גוטסמן רותי ויואב	אדלר רונית וראובן
קז נילי וישראל	לוי גיטה	גולדנברג אורה	אהובי יגאל
קפלן שרה	ליאון אמנון ומלכה	גור אלן	אור מיכאלה ותיאודור
קצין יהודית	ליבאי דוד	גורביץ מוניק	אחייטוב אורינבוסקי ארזה
קרן מיקה ורוני	לנדאו מרינה ואילן בן זאב	גורביץ אריאלה וגרשון	אפרת צבי ודרורה
קריב נילי	לנדאו ליאורה ואלי	גיגר מיכה ושרה	אונגר יעל ורמי
רב חן רפי	לנדסברג ברוננו	גלר אתי ואהוד	אזקסון אירית
רב-הון יעל	לנדסברג דיתי ואלכס	גרינברג יפית ודר' בני ארד	אילין שרה
רבינוביץ רונית	לסט רותי וגבי	גרנות נעמי ויוסי	אלאלוף שרה
רביד נאווה ואברהם	מאור גליה ויהושע	דואק אבלין	אלאלוף אילנה וג'קי
רהב רני והילה	מטלון מוריאל וענת	דנקנר אורלי ונוחי	אלון אידה ושמעון
רובין ציפי ופנחס	מיתר עפרה ואלי אפשטיין	החברה לישראל	אלחנני איטה
רובינשטיין מיכל ומאיר שמגר	מלמד אלדד ודליה	הורביץ דליה	אלקון עידית
רוזנברג ריקי	נאמן אייבי ודליה	הירש תמי	אלרואי רונית
רוטר גבריאל ואסתר	נמרודי עופר ורוית	הכהן יעקב וציפי	אפרתי אורית ודוד
רז אייל וריקי	נתנאל ענגי ועוזי	דר' אביקם ואורה הראל	אקרשטיין סטפני וגיורא
ריס איטה	סביר רינת	זילנר חגית	ארליך גל ומישל
רפפורט עירית	סגול טובה וסמי	זמיר רינה ויצחק	ארליך מירה וגיורא
שיגי ליזיקה עמי וטדי	פרופ' סוארי יצחק ועדיה	זיו צבי וג'וספין	ארקין דוריס ומורי
שוסטר דליה	סטיבה אורה ואיתן	זרניצקי אורה ויוסי	בארינבוים צביקה ונטלי
שטראוס בן דרור רעיה	סמית רלי	חיימוביץ רונית	בלנש קיי
שלינגר שמואל	סלע יהודית	חכמי קנפור ניצה	בלומנטל נעמי
שפיגלר רותי	סדן שמחה	חכמי יוסף דוד	בנק לאומי
שקד שושנה וישעיהו	עזריאלנט איה	חנן אריה ופסיה	בנק הפועלים
שקד חיה	פדרמן ליאורה ומיכאל	טייק עירונה	בהר יוסי ועירית
רות לבהר שרון	פישמן טובה ואליעזר	טייק יהודית ודר' הנרי	בר ריבה וצבי
שריזלי דניאלה ודני	פלדמן איה וזאב	טלר געדן	בר שלמה
שרף רותי ואהרון	פלידבראום מייק	ים שחור נעמי ומנחם	ברק אהרון ואליקה
תאומים מושיק ועירית	פרופר אתי וגד	ינאי שלמה ואהובה	ברטפלד אסי
תשובה יצחק וחיה	פרופ' פרשקר יוסף ודליה	יפו עליזה	ברניצקי קוני ודן
	קונדה אפרים וציפי	כהן אלי ואיילה	גבריאל עדנה וארנן

REDLION
 JEWELLERY

LUXURY STYLE
 LIONS COLLECTION

RolexShow
 DIAMONDS | JEWELLERY | WATCHES

 ROLEX
ROLEX.COM
 TUDOR
TUDOR.COM

אז-אסיה יבואנים בלעדיים - שדרות שאול המלך 1 תל אביב 6473301, סל. ROLEX SHOW 03-6857520 - אבן גבירול 36 ת"א, ROLEX SHOW 03-9685222 - ירושלים אלרוב, שדרות ממיא 02-5663432
 ROLEX SHOW 08-6337002 - אחוזה 88 רעננה 09-7463046 - אילת, שד' לה-כולכארד מלון רויאל גרדן ROLEX SHOW 08-6337002

 www.redlion-jewellery.co.il

תכנית סוף שבוע קל

נהנים ממגוון בילויים לכל המשפחה

ההטבות ניתנות למימוש **בכל ימות השבוע**, כולל חגים וחופשים.
ניתן ליהנות ממספר הטבות במקביל.

1+1 מתנה

על ארוחות בוקר
ארוחות בוקר או קפה ומאפה ברשת
ובמכון בתי קפה נוספים

1+1 מתנה

על כ-90 הצגות ילדים
השיחים המשתקים - רינה בנאי • חימוקן והירון
סבא טוביה • טיף וטף • ספר הכובל ועוד...

1+1 מתנה

על מגוון המופעים
סה קסור • עזרית רביץ ונידו טוב • כרי סחרוף
אלי ומריאט • ריטה • שירי מימון ושמעון בוסקילה ועוד...

1+1 מתנה

על כ-60 אטרקציות
לינה פארק • סופרלינד • עיר הנמלים • THE MAX
• ימית ספארק המים • פארק שמיים • מיני ישראל ועוד...

עושים את זה קל

הזמין עכשיו: www.cal-weekend.co.il | 8811*

ההטבה מותנית בביצוע עסקות חדשות בסכום של 1,500 ₪ ומעלה בכל כרטיסי Cal שברשותך בחודש הקלנדרי בו מומשה/הוזמנה ההטבה. אי עמידה בתנאי זה תחייב בעלות ההטבה כ-40 יום לאחר מועד מימושה הזמנתה. התכנים המצוינים במודעה אינם קבועים ועשויים להשתנות. תוקף התוכנית עד 7.8.14. פרטים מלאים בתקנון התוכנית באתר התמונות להמחשה בלבד. ט.ל.ח.